

6.08.2021

Dokument elektroniczny

, 2021-08-06

GN.720.10.2021

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY
ŚRODOWISKA
Warszawa
Henryka Sienkiewicza 3

Pismo ogólne

PISMO PRZEWODNIE

Pismo przewodnie

Treść dokumentu(ów) w załączniku(ach).

Załączniki:

1. [GN.720.10.2021.PK - Uwagi i wnioski - S12.pdf](#)

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć
oprogramowania do weryfikacji podpisu

Data złożenia podpisu: 2021-08-06T14:22:38Z

Podpis elektroniczny

Wójt Gminy Wieniawa
ul. Kochanowskiego 88, 26-432 Wieniawa
www.gminawieniawa.pl, wojt@gminawieniawa.pl
Tel: 48 673 00 01, Fax.: 48 377 73 07

Wieniawa, dnia 06.08.2021 r.

Znak sprawy: GN.720.10.2021.PK

**Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Warszawie**
ul. Sienkiewicza 3
00-015 Warszawa

W związku z obwieszczeniem WOOS-II.420.437.2019.MBR.16 z dnia 05.07.2021 r. dotyczącym prowadzonego postępowania w zakresie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla projektowanych wariantów drogi krajowej S12, w imieniu wspólnoty samorządowej Gminy Wieniawa, pragnę przedstawić stanowisko w zakresie planowanych do realizacji przedsięwzięć na środowisko i mieszkańców, na terenie Gminy Wieniawa.

Podstawy prawne działania:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w artykule 164 definiuje gminę jako podstawową jednostkę samorządu terytorialnego, której rolą jest wykonywanie wszystkich zadań, jakie nie zostały zastrzeżone dla innych szczebli samorządu terytorialnego. Na mocy ustawy zasadniczej gmina posiada podlegającą ochronie prawnej samodzielność, osobowość prawną oraz przysługuje jej prawo własności i inne prawa majątkowe. Definiując gminę, należy mieć na uwadze określone przepisami prawa terytorium oraz tworzących swoistą samorządową wspólnotę, mieszkańców tego terenu. Owa wspólnotowość Mieszkańców, podobnie jak prawa majątkowe, znalazła swoje potwierdzenie również w ustawie zasadniczej. *Ogół mieszkańców jednostek zasadniczego podziału terytorialnego stanowi z mocy prawa wspólnotę samorządową* - wynika z art. 16 ust. 1 Konstytucji RP

Jednostki samorządu terytorialnego z mocy prawa powołane są do skutecznego, urzędowego i sformalizowanego rozwiązywania problemów społecznych, stąd, w celu reprezentatywnego, a zarazem sprawnego gospodarowania zasobami wspólnoty, społeczność lokalna w okresach ustalonych przez ustawodawcę, desygnuje do pracy w tychże organach swoich przedstawicieli. Ustawa o samorządzie gminnym, w art.11 wprost wskazuje, że mieszkańcy podejmują swoje rozstrzygnięcia w głosowaniu powszechnym, lub za pośrednictwem wybranych w ten sposób organów gminy

Gmina jako podstawowa jednostka samorządu terytorialnego odpowiada za wszystkie sprawy

o zasięgu lokalnym, dotyczące mieszkańców, które – zgodnie z założeniami ustawy o samorządzie gminnym, można jednoznacznie określić jako „zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty”. Nawet kiedy prawo wyraźnie nie nakazuje gminom podejmowania określonych działań czy rozwiązywania konkretnych problemów, władze gminy nie mogą tego traktować jako argumentów uzasadniających swoją bierność. Gmina powinna aktywnie rozwiązywać problemy mieszkańców!

Szczegółowe odniesienie się do poszczególnych wariantów:

Gmina Wieniawa, jednoznacznie pozytywnie ocenia plan budowy drogi krajowej S12, która bez wątpienia przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa osób korzystających z dróg, zarówno w znaczeniu lokalnym – obecny korytarz DK12 przebiega przez dwie miejscowości gminy, Wieniawę i Skrzynno, oraz w ujęciu ponadlokalnym, jako istotny ciąg komunikacyjny o znaczeniu tranzytowym krajowym i międzynarodowym. Zasadnym jest jednak, by nowo projektowana droga służyła zarówno mieszkańcom gminy, jak i wszystkim pozostałym użytkownikom, pozostawiając jednocześnie jak najmniejszy wpływ i oddziaływanie na środowisko naturalne oraz środowisko i warunki życia mieszkańców. Inwestycja tego typu jest inwestycją strategiczną, która zmieni bezpowrotnie środowisko życia, zasady funkcjonowania i sąsiedzkich relacji mieszkańców, stąd należy również spojrzeć na ten aspekt w perspektywie wieloletniej, w oderwaniu od kwestii finansowych, akcentując przy tym aspekt społeczny i środowiskowy.

Jako organ reprezentujący wspólnotę samorządową mieszkańców Gminy Wieniawa, w poniższym opracowaniu pragnę wskazać, zgodnie z wnioskami definiowanymi przez Mieszkańców, zakres oddziaływania poszczególnych wariantów przebiegu projektowanej drogi ekspresowej S12, przez tereny Gminy Wieniawa.

Z uwagi na zróżnicowany charakter przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania poszczególnych wariantów, przedstawiam wnioski i sugestie, odnosząc się w pierwszej kolejności do najbardziej korzystnego, poprzez neutralny, po najbardziej ingerujący w środowisko lokalne, wskazując ich bezpośredni i pośredni wpływ na:

1. Środowisko oraz ludność, w tym zdrowie i warunki życia ludzi.

Wariant 4:

Wariant 4 przebiega przez teren Gminy Wieniawa od 18+300 do 30+000 km, o łącznej długości projektowanego odcinka 11+700 km. W zakresie komunikacji pomiędzy poszczególnymi miejscowościami jest to wariant, który wpisuje się w obecny system. Komunikacja odbywa się za pośrednictwem dróg powiatowych, których kontynuacja ciągu

zostaje zapewniona przez projektantów, ponadto dwie drogi gminne zostały zaprojektowane w zmienionym przebiegu, co pozwala zachować ciąg komunikacyjny. Droga w tym wariantcie nie spowoduje wydłużenia czasu reakcji służb. W 27 kilometrze projektowanego przebiegu dochodzi do kolizji z budynkami mieszkalnymi, oraz oddziaływanie akustyczne na część posesji w Zawadach. Wariant ten jest neutralny dla mediów, sieci wodociągowej, nie spowoduje zakłóceń w dostawach. Wariant wskazywany jest jako niekorzystny przez rolników z miejscowości Jabłonica, ponieważ ingeruje w grunty orne oraz w miejscowości Zawady, gdzie kwestionowany jest zbyt bliski przebieg od zamieszkałych posesji. Korytarz drogi w większości przebiega przez tereny użytkowane rolniczo, wyłączone z produkcji rolnej, nieużytki i lasy prywatne, w dolinie rzeki Radomki. Dla gminy jest to najbardziej korzystny wariant.

Wariant 1:

Wariant ten przebiega w granicach Gminy Wieniawa, pomiędzy 20+200 km, a 31+500 km. Łączna długość projektowanego odcinka w granicach gminy to 11+300 km. Mając na uwadze uwarunkowania środowiskowe, jego przebieg do kilometra 26 jest neutralny dla mieszkańców. Komunikacja odbywa się za pośrednictwem dróg powiatowych, których kontynuacja ciągu zostaje zapewniona, a drogi gminne skomunikowane właściwie z drogami powiatowymi. Wariant ten jednak w sposób istotny ingeruje w tereny rolnicze i zabudowę jednorodziną oraz przemysłową miejscowości Jabłonica i Zawady. Mieszkańcy składali w tej sprawie petycje, które zostały przekazane do GDDKiA, na etapie opracowania STEŚ. Z punktu widzenia gospodarczego gminy jest to najkorzystniejszy z wariantów, ponieważ węzeł zlokalizowany jest w centralnej części gminy.

Wariant ten stanowi jednak pewne zagrożenie i uciążliwość dla sadownictwa pomiędzy 21+000, a 23+000 km, w szczególności dla upraw ekologicznych, oraz upraw rolniczych zlokalizowanych pomiędzy 26+700 a 28+800 kilometrem. Wariant ten również nie spowoduje znaczącego wydłużenia czasu reakcji służb ratowniczo gaśniczych, a jego lokalizacja i odległość od posesji zamieszkałych pozwala stwierdzić, że nie przyczyni się znacząco do obniżenia jakości życia.

Wariant 2

Wariant 2 na terenie gminy Wieniawa przebiega pomiędzy 19+300 do 30+300 km, o łącznej długości 11+000 km. W sposób istotny ingeruje w przestrzeń publiczną i komunikację pomiędzy poszczególnymi miejscowościami. Przebiega w najbardziej zaludnionym terenie, ingerując swoim oddziaływaniem zarówno w przestrzeń publiczną, gospodarstwa

sadownicze, dzieli miejscowości, Komorów (21+100km) i Kamień Duży (23+200km), wydłużając przy tym komunikację w obrębie jednej miejscowości, pomiędzy sąsiadami, do kilku kilometrów.

Projektowany przebieg wariantu w sposób istotny ingeruje w miejsca, które w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy są działkami budowlanymi. Z uwagi na fakt, że wariant przebiega przez najbardziej zurbanizowaną część gminy, w sposób zdecydowany ograniczy potencjał rozwojowy. Dotyczy to następujących odcinków drogi: 20+900 do 21+200, 22+800 do 23+500, 24+900 do 25+100, 25+800 do 26+100, 26+700 do 26+900, w obrębie MOP typ III i MOP typ II, zlokalizowanego na gruntach Kłudna i Wieniawy, po obu stronach projektowanego odcinka pomiędzy 26+800 a 27+400km.

Przeciwko takiemu przebiegowi drogi, mieszkańcy miejscowości:

- Komorów, Zagórze i Skrzywno pismem z dnia 25.08.2019 r., wnosili protest, który podpisało 224 osoby,
- Kłudna i Wieniawy, pismem z dnia 26.08.2019 r., wnosili protest, który podpisało 234 osoby
- Kamień Duży, Sokolniki Suche, Kochanów pismem z dnia 26.08.2019 r., wnosili protest, który podpisało 379 osób

Protest został przekazany do GDDKiA, Ministerstwa Infrastruktury, KPRM, Kancelarii Prezydenta RP, Parlamentarnego Zespołu ds. Budowy DK12, oraz do Wójta Gminy Wieniawa. W pismach tych poruszane są te kwestie, które jako samorząd cytujemy w niniejszym dokumencie i przedkładamy jako nasze wnioski do dalszej analizy przez RDOŚ. Do chwili obecnej, żadna z wymienionych wyżej instytucji nie zajęła stanowiska i nie udzieliła mieszkańcom stosownej odpowiedzi, stąd liczymy, że RDOŚ w Warszawie, realizując dyspozycję art. 62 ust 1 punkt 1 lit a Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U z 2021r., poz. 247), przychyli się do tak sformułowanych wniosków mieszkańców, wyrażonych jako stanowisko samorządu.

„Od 20+000 do 23+000 kilometra projektowanego przebiegu, korytarz ten ingeruje w tereny, które są intensywnie wykorzystywane jako tereny sadownicze i rolnicze. Produkcja sadownicza jest jedynym źródłem utrzymania wielu rodzin, a konsekwencje wynikające z takiego przebiegu wariantu trudno oszacować, ponieważ będą je ponosić jeszcze nasze dzieci i wnuki. Choć formalnie droga zabierze około 5 ha sadów, wydawało by się niewiele, to

jednak znacząco ograniczy możliwość produkcji metodami ekologicznymi, a o oddziaływaniu emitowanych przez samochody spalin na żywność, każdy na pewno w ostatnim czasie słyszał wiele. Czy produkcja owoców z pozostałościami metali ciężkich ma sens? Drugim powodem naszego protestu jest fakt, że część działek zostanie podzielona. Jedne zostaną po stronie północnej drogi, a druga ich część po stronie południowej. Taki stan rzeczy powoduje, że znacznie wydłuży się transport owoców z pól do przechowalni, co zdecydowanie obniży ich jakość, a tym samym wpłynie na osiągnięte dochody. Podniesie również koszt zabiegów ochrony roślin poprzez wydłużenie czasu dojazdu do pól. Wybudowanie drogi w tym wariantcie uniemożliwi prowadzenie działalności sadowniczej, ponieważ skutki oddziaływania spalin nie zamkną się tylko do korytarza i nikt nie jest w stanie oszacować wpływu na jakość owoców. Czy ktoś kupi owoce, które mają wątpliwą jakość i mogą być źródłem chorób? Na to pytanie nie trzeba odpowiadać. Jednocześnie, zostaną zniszczone ciągi drenarskie, wybudowane jeszcze przed II wojną światową, które obecnie funkcjonują, a nie ma ich uwzględnionych nigdzie na mapach, co zaburzy stosunki wodne i może powodować okresowe zalewanie i zamieranie drzew, uniemożliwiając produkcję sadowniczą.” Owoce jakie są pozyskiwane na tym terenie jak również produkowane na ich bazie soki są wpisane na listę produktów tradycyjnych.

W odległości ok. 100 m, od 26+000km projektowanego wariantu, znajduje się centralne ujęcie wody dla mieszkańców gminy Wieniawa. Ponieważ w tym miejscu droga znajduje się na nasypie, prace związane z budową mogą stać się przyczyną skażenia ujęcia, oraz w sposób istotny zakłócić dostawy wody pitnej dla Mieszkańców. Dla samorządu jest to niezwykle ważny i istotny aspekt, ponieważ jakiekolwiek zakłócenia w tym obszarze skutkują brakiem możliwości realizacji podstawowego zadania własnego gminy.

Pomiędzy 22+000 a 24+000 km, opracowanie korytarza drogi dotyczy gruntów miejscowości Kamień Duży. Do wyburzenia na 23 +100 m znajdują dwa gospodarstwa rolne, co dla mieszkańców, starszych ludzi jest niezwykle problematyczne. Jednocześnie proponowany nowy przebieg drogi powiatowej 3332W ingeruje w tereny na których rozpoczęła się budowa nowych domów mieszkalnych. Wybudowanie drogi spowoduje podzielenie miejscowości na dwie części co w znacznym stopniu utrudni prowadzenie działalności rolniczej i wzrost kosztów produkcji rolnej.

Mieszkańcy wskazują przy tym, że jako rolnicy nie będą w stanie korzystać z pastwisk, do których zwierzęta mają obecnie do pokonania około 500 metrów, a po budowie, droga ta wydłuży się do kilku kilometrów. Tereny położone po południowej stronie projektowanego

odcinka, na gruntach Kamienia Dużego, to pastwiska i łąki, które są zapleczem paszowym dla zwierząt hodowlanych utrzymywanych przez mieszkańców Sokolnik Suchych. Budowa drogi spowoduje konieczność likwidacji gospodarstw, stanowiących często jedyne źródło utrzymania. Zauważyć należy również, że wszystkie grunty pomiędzy 19 a 23 km opracowania położone zarówno po stronie południowej projektowanego odcinka to najlepsze jeśli chodzi o klasy bonitacyjne gleby, które stanowią źródło dochodu większości mieszkańców Kamienia i Sokolnik Suchych, choć położone na gruntach Komorowa. Mieszkańcy Kochanowa wskazują, że budowa drogi w obecnym wariantcie, jest równoznaczna z koniecznością zakończenia działalności. Mieszkańcy Sokolnik Suchych, Kamienia Dużego i Kochanowa wskazują, że całe miejscowości znajdują się w strefie oddziaływania izolacji hałasu, co jak słyszą jest dużym problemem i przedmiotem protestów, wokół istniejącego węzła S7 i DK12 w Sławnie.

Mieszkańcy nie zgadzają się również na zaproponowane izolacje hałasu, które nie uwzględniają wszystkich zabudowań położonych w odległości do 300 m od zaprojektowanego korytarza. Zarówno miejscowości Kamień Duży, Sokolniki Suche czy Kochanów, zostają narażone na bezpośredni skutek hałasu i smogu, jaki powstanie w wyniku wybudowania drogi oraz konsekwencji w postaci emisji spalin przez korzystające z niej pojazdy. Tym samym pogorszy jakość życia i zdrowie mieszkańców, warunki produkcji rolniczej i sadowniczej.

W wielu miejscach dochodzi do kolizji tego wariantu z mediami: wodociągiem i kanalizacją, co bez wątpienia spowoduje przerwy w dostawach wody i odbiorze ścieków dla mieszkańców. Kolizje z siecią wodociągową mają miejsce w następujących punktach: 21+000km, 23+200km, 25+900km z siecią kanalizacyjną: 25+900 km , 27+400km.

Koło Łowieckie Las Radom, ul Orzechowa 2, 26-600 Radom przekazało informację, że rekomendowany wariant podzieli tereny łowieckie na pół, a biorąc pod uwagę konieczność zachowania odległości od obiektów użyteczności publicznej uniemożliwi prowadzenie polowań i wszelkie prowadzenie działalności.

Zarówno miejscowość Kłudno jak i duża część Wieniawy, w tym Publiczna Szkoła Podstawowa, zostaje narażona na bezpośrednie skutki hałasu jaki powstanie w wyniku wybudowania drogi oraz konsekwencji w postaci emisji spalin przez korzystające z niej pojazdy. Tym samym pogorszy jakość życia i zdrowie mieszkańców.

2. Dobra materialne.

W każdym z wariantów dochodzi do wyburzeń i związanych z tym przesiedleń mieszkańców. Trudno w sposób jednoznaczny określić, który z wariantów jest tu najbardziej uciążliwy. Biorąc pod uwagę odległość od zabudowań i ilość mieszkań podlegających wyburzeniom, oraz stanowisko samych mieszkańców tych obiektów, najbardziej negatywnie oceniono wariant 2.

3. Zabytki.

W zakresie oddziaływania projektowanych korytarzy S12 na zabytki, należy zauważyć, że żaden z wariantów nie narusza substancji zabytkowej obiektów, a ew., powstające oddziaływanie na te obiekty jest w każdym przypadku podobne

4. krajobraz, w tym krajobraz kulturowy.

Aby utrzymać i zachować walory krajobrazu i kultury zasadnym byłoby, aby niweleta drogi zbliżona była do obecnego poziomu gruntów. Gmina, a w zasadzie jej fragment położony w południowo-wschodniej części, z granicą w dolinie rzeki Jabłownicy w Koryciskach zaliczany jest do Przedgórza Łżeckiego. Nizinną peryferyjność gminy potwierdza bliskie sąsiedztwo Garbu Gielniowskiego. Południowa strona gminy to otwierające się widoki na Garb Gielniowski jak i Przedgórze Łżeckie, które wchodzi w skład Wyżyny Małopolskiej. Najniżej położony względem powierzchni gruntu jest wariant 4, który należałoby wskazać jako najbardziej satysfakcjonujący oraz wariant 1, który w około 1/3 długości pokrywa się z wariantem 4.

Rzeka Radomka oraz jej najważniejsze dopływy – Szabasówka z Jabłonicą tworzą ważny węzeł hydrograficzny w północno-wschodniej części gminy Wieniawa. Łączą się tu w rozległej, naturalnie ukształtowanej dolinie otoczonej łagodnymi wniesieniami. Są to wysoczyzny polodowcowe zamykające dolinę od wschodu i północnego zachodu oraz równina denudacyjna z ciągiem wzgórz morenowych położona po stronie zachodniej. Wariant 2 od 24+800 do 25+700 kilometra przebiegu, położony jest na atrakcyjnych krajobrazowo wzgórzach morenowych.

5. wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a–d,

Poszczególne elementy środowiska przyrodniczego są ze sobą powiązane i tworzą integralną całość. Dlatego też negatywny wpływ na jeden z czynników może przejawiać się

pogorszeniem stanu całego ekosystemu. Ponadto wzajemne wzmacnianie występujących oddziaływań w danym środowisku powoduje, że łączny efekt jest większy od sumy efektów ich działania oddzielnego (tzw. działanie synergiczne). Z punktu widzenia zdrowia ludzi najważniejsze są oddziaływania na powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny. Ponadto ewentualna wymiana gruntów spowoduje zmianę stosunków wodnych na etapie realizacji (odwodnienie) co w konsekwencji może zakłócić stan stosunków wodnych na terenie Gminy Wieniawa, w pobliżu ujęć stacji uzdatniania i studni a tym samym doprowadzić do ich niedoboru wybierając wariant 2 jako inwestycja wiodąca.

6. dostępność do złóż kopalin;

Warianty 1 i 4, w jakikolwiek sposób nie ingerują w eksploatację kopalin. Odległość od złóż piasku do projektowanego węzła w wariantcie 1, pozwala stwierdzić, że jest on najbardziej uzasadnionym wariantem w tym aspekcie. Najbardziej niekorzystny jest tu wariant 2, ponieważ w sposób jednoznaczny uniemożliwia eksploatację złóż, gdyż w obecnym stanie nie będzie możliwy dojazd w to miejsce samochodami wywozowymi kopaliny. Nie zaprojektowano jakichkolwiek dróg serwisowych do kopalni.

W obecnym stanie prawnym funkcjonuje 5 kopalni, mających pozwolenie na eksploatację złóż piasku. Ponadto, Wojewoda Mazowiecki wydał zarządzenie zastępcze Nr1, z dnia 09 czerwca 2021r., w którym zlecił wprowadzenie udokumentowanych obszarów złóż kopalni do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wieniawa. Stąd jako 7.wątpliwy należy poddać wniosek GDDKiA w Warszawie, ze kopaliny zostały w dużej już części wyeksploatowane. Kwestie te nigdy nie były poruszane na etapie konsultacji STEŚ, pomiędzy Gminą a GDDKiA.

Podsumowanie:

W ramach prowadzonego postępowania przez RDOŚ w Warszawie, dotyczącego wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla zadania: budowa drogi ekspresowej S12, na odcinku Granica Województwa Łódzkiego – Węzeł Radom Południe (bez węzła), zwracamy się z prośbą o uwzględnienie na etapie prowadzonego postępowania, wniosków i uwag dotyczących przebiegu wariantów przez teren Gminy Wieniawa

Z punktu widzenia samorządu, reprezentującego ogół Mieszkańców Gminy, mając na uwadze bezpośredni i pośredni wpływ przedmiotowej inwestycji na środowisko oraz ludność, w tym zdrowie i warunki życia ludzi, dobra materialne, zabytki, krajobraz, w tym krajobraz kulturowy, wzajemne oddziaływanie między tymi elementami oraz dostępność do złóż

kopalin, zauważyć należy, że najbardziej negatywnie oceniany jest wariant 2. Najbardziej korzystny z kolei wariant 4. Wariant pierwszy stanowi pewnego rodzaju alternatywę dla wariantu 4, w przypadku gdyby z różnych przyczyn został on wycofany z procedowania. Ilość głosów przeciwnych, duża społeczna uciążliwość, sadownictwo i rolnictwo, walory krajobrazowe i zagrożenia dotyczące realizacji zadań własnych gminy, jednoznacznie wskazują jako negatywny i niepożądany wariant 2.

WÓJT
mgr inż. Krzysztof Sobczak

.....
(podpis z podaniem imienia i nazwiska
i stanowiska służbowego)

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

Sprawę prowadzi:

Paweł Koltonowicz
tel. 48 377 73 95

Urząd Gminy w Wieniawie, ul. Kochanowskiego 88, 26-432 Wieniawa
tel. 48 673 00 01, fax. 48 377 73 07
e-mail: sekretariat@gminawieniawa.pl